

Ne fogadja el a mai lapot falinaptár nélkül!

Ara 3 Lei

Bukarestben
4 Lei

Déli Hírlap

BANSAGI
MAGYAR NAPILAP

CSÜTÖRTÖK, 1933 JANUÁR 5.
TIMISOARA—TEMESVAR, IX. ÉVF. 4. SZÁM.

FŐZERKEZTŐ
VUCHETICH ENDRE DR.

Ha nem csinálnak

előjelek, hogy a mostani nagytanácsi választáson a kommunisták nem nyújtanak jelölőlistát. Nem azért, mintha feladták volna azt az elvi álláspontjukat, hogy a dözslet minden vonatkozásában felveszik a folytatják a harcot eszméik érvényesítése és diadalrajutása érdekében, hanem azon egyszerű oknál fogva, hogy nem engedik letenni listájukat. A megakadályozás módja az, hogy a törvényszéki elnök ivatala állandó megfigyelés alatt áll úgy, hogy az ugynevezett dolgozók blokkjának megbízottai nem is kerülhetnek a törvényszéki elnök elé. Hogy ez a gyakorlatban lehetséges, nem szorul bizonyításra, hiszen negyvenöt a legutóbbi országos választások alkalmával is. Az azután más kérdés, hogy ez az eljárás helyes, törvényes és elég célravezető-e. Véleményünk szerint, nyelvet nem először hangoztatunk ezuttal, a taktika teljesen elhibázott és nem éri a célját. A cél ugyanis nem lehet az, a eleményeket erőszakosan elfojtani, a kommunisták jelöltjeit kiszorítani az országgyűlésből és a községi tanácsokból, mert ez trüccopolitika. Olyan lenne ez, mint annak az orvosnak eljárása, aki például a tifusz vagy tüdőgyulladás esetében kizárólag a szájat magát igyekeznék drasztikus gyógyszerrel leszorítani, de a lázt okozó betegség meg nem törődne. Így tesznek azok is, akik a kommunisták mindenféle manifesztációját — történjék ez sérelmeknek, amelyek lehetnek valódi vagy vélt sérelmek, gyűlöletnek, az illetékes hatóságok előtt való hangoztatásával, vagy akár a törvényben biztosított választójoguknak gyakorlásával, — megakadályozzák. A kérdés megoldásának két lehetősége is van. Vagy elismerni a kommunisták jogát a pártban való tömörülésre, vagy pedig törvényen kívül helyezni őket. Ez utóbbi eset — megfelelő törvény hozatala esetén — lehetne törvényes, de sem nem igazságos, sem nem okos. A betegség figyelmen kívül hagyásával csak ennek egyik tünetét zünteté meg. A kommunistákat kizárólag földalatti munkára kényszerítene, ami viszont azzal járna, hogy külön nagy apparátust kellene fenntartani a földalatti munka felkutatására és megakadályozására. Hogy ez mennyire lehetséges, a gyakorlatból tudjuk. Maradna tehát a másik út, a kommunisták párt elismerése. Ez történt Franciaországban, Németországban, Ausztriában, Csehszlovákiában és még számos más országban is. Látjuk, hogy ezekben az országokban az államépület lapjai nem rendültek meg ettől. A helyzet könnyebb, mert így nem aknázzák alá a társadalmi rendet, hanem nyíltan kénytelenek elveikért a harcot felvenni. Már pedig a nyílt ellenség százszorta jobb, mint az alamuzsi barát. A nyílt ellenféltől barát is lehet még, de az alamuzsi barát mindig a barát marad. Elmondottuk ezeket a közelgő

Végre összeállították a paktumos listát, az ellenzéki blokk az utolsó pillanatban felborult és helyette az öliberálisok és szocialisták is külön listával indulnak

Az ellenzéki választási blokk, melyről tegnap még az előző este hozott határozat alapján úgy számoltunk be, hogy a pártok között teljes a megegyezés, váratlanul felbomlott. Tegnap délután ugyanis a szocialisták azt a követelést terjesztették elő, hogy az első hét jelölt között ők két helyet, a magántisztviselők szindikátusa pedig, mellyel szoros kapcsolatban vannak, egy helyet kapjon. Azért az első hét helyhez ragaszkodtak, mert ha a lista csak husz százléket érne el, akkor az első hét jelölt jutna be a nagytanácsba.

Ez a követelés, melyből nem voltak hajlandók engedni, felborította a helyzetet, mert elsőnek az öliberálisok hagyták ott a tárgyalásokat és Grofsorean Kornél dr. is, akinek neve alatt indult volna az egész akció, elkedvetlenedve visszavonult és kijelentette, hogy semmiféle szerepet nem hajlandó ezek után vállalni.

Az öliberálisoknak Imbroane Avram dr. elnökkel tartó része elhatározta, hogy önálló listát nyújt be a törvényszékhez, de ha bármely párt hajlandó volna csatlakozni, úgy annak jelöltjeit nagyon szívesen felveszi. A lista letevésének határideje holnap este hat órakor jár le, amivel véget is érnek a ma még végnélküli kombinációk. Valószínűnek tartják, hogy

a többi ellenzéki román párt nem elegendik bele a választási harcba, hanem tagjaiknak tetszésére bizza, hogy a benyújtott listák közül melyikre szavazzanak.

A kormánnyal kartellált pártok megbízottai tegnap este újabb közös értekezletre jöttek össze, melynek az volt a célja, hogy a végleges listát összeállítsák. A tárgyalások délután hat órakor kezdődtek és késő estig tartottak. Ezek

eredményeként elhatározták, hogy a kartellált pártok listáját, amely a következőképpen alakult meg, ma délben benyújtják:

1. Gabor Liviusz dr. (kormánypárt)
2. Engels Béla dr. (német)
3. Ungár Adolf dr. (magyar)
4. Nicolaevici Pál dr. (kormány)
5. Schmitz Ferenc dr. (német)
6. Gyulay János dr. (magyar)
7. Nyíri Jenő (zsidó)
8. Olariu Péter (iparos)
9. Kováts István (iparos)
10. Szappanos Gyula (magyar)
11. Probst János (német)
12. Carabas Romulusz (kormány)
13. Brebenariu Vazul (kormány)
14. Hügel Antal (német)
15. Veterány Viktor dr. (magyar)
16. Nobel Sándor dr. (zsidó)
17. Schön Ede (kereskedő)
18. Arnold Gáspár (Katolikus Munkásegylet)
19. Lazar Kornél dr. (kormány)
20. Binder Ferenc (német)
21. Lukács Jenő (magyar)
22. Ardelean Pál (kormány)
23. Potenz Jakab (német)
24. Martzy Mihály (magyar)
25. Braun Zsigmond dr. (zsidó)
26. Sechei Sándor (iparos)
27. Gutu Simon (iparos)
28. Toth Benjámín (magyar)
29. Moldovan Dezső dr. (kormány)
30. Schäffer József (német)
31. Dr. Bogdan Antalné
32. Friedmann Ferenc (zsidó)
33. Dobrin Cassius dr. (kormány)
34. Muncilla Demeter (iparos)
35. Hollinger Miklós (német)
36. Schiff Béla (Katolikus Munkásegylet)

A listán az eredeti megállapodástól eltérően kölcsönös előzékenységgel bizonyos változtatásokat eszközöltek a jelöl-

tek sorrendjén. Így Ungár Adolf dr. a paktum értelmében neki biztosított második helyet átengedte a német Engels Béla dr.-nak, Veterány Viktor dr. a 14-ik helyről a 15-ik helyre, Lukács Jenő a 18-ról a 21-ik helyre, Martzy Mihály pedig a 23-ról a 24-ik helyre került.

A választás előrelátható eredményén a magyarság szempontjából az egyes jelöltek helyének eltolódása nem bír fontossággal, mert még abban az esetben is, hogyha valamelyik ellenzéki lista huszonöt százaléket érne el, valamennyi magyar jelölt bejutása a nagytanácsba bizonyos.

Hasonló eltolódások történtek a többi pártok jelöltjeinél is.

A szociáldemokraták miután a közös ellenzéki blokk lehetősége meghiúsult, kimondták, hogy, amennyiben nem sikerülne más hozzájuk elvileg közelálló párttal megegyezést létesíteni, úgy önálló listával indulnak a választási harcba.

Az ellenzéki blokk tárgyalásaiban résztvevő pártok közül a lupisták és a német néppárt mutattak elsősorban hajlandóságot arra, hogy a szocialistákkal megegyezzenek.

Ezen pártok megbízottai tegnap este hat órakor ültek össze tanácskozássra a szocialisták párhelyiségében. A tárgyalások megszakítás nélkül csaknem az éjfél óráig tartottak. Elvi megállapodás is történt közöttük, azonban a listát véglegesen csak ma állítják össze. A helyzet ma tehát az, hogy a kartellált pártokon kívül lesz egy szocialista, egy öliberális és esetleg egy a nemzeti szocialistákkal megerősített horogkeresztos lista.

választásokkal kapcsolatban a kommunisták listájának megakadályozása alkalmából, de foglalkoztunk az ügygel azért is, hogy megállapítsuk, a magyarság, hivatalos szervezetén, a Magyar Párton keresztül kifejezésre juttatta-e illetékes helyen, hogy ezt a harcmódot nem helyesli és

azzal nem azonosítja magát. A Magyar Párt tanácsosjelöltjei erre való tekintettel különös gondjuknak és hivatásuknak fogják tekinteni, hogy a munkásságnak a város házáról kirekesztett rétege jogos panaszaikat, sérelmeit, kívánságait magukévé tegyék és azoknak a tanácsban hangot ad-

janak. Megtehetik és megteszik ezt minden elvfelelés nélkül, mert a társadalom minden rétegének érdekeire kiterjedő demokratikus programja a Magyar Pártnak ezt nemcsak lehetővé teszi, hanem parancsoló kötelességgé is.

Ami a Bácsági népe adóiban kiizzadt

780,836.680 lei folyt be az elmúlt évben a temesvári pénzügyigazgatóság adó fejében

A temesvári pénzügyigazgatóság most készítette el az 1932. évben befolyt adókról szóló kimutatását. Érdekes azonban az egyes számadatokat összehasonlítani az 1931-ik évről szóló adatokkal. Ez az összehasonlítás megmutatja, hogy bár a gazdasági helyzet folytonos rosszabbodása következtében mindenkinél az a meggyőződése, hogy az adókat egyre emelik, mégis azt kell megállapítani, hogy az egyes adónemeken az előírás 1931-re jóval magasabb volt, mint 1932-re. De ez a kevesebb előírás is sokkal csekélyebb mértékben folyt be, mint az előző esztendőben. 1931-ben a temesvári pénzügyigazgatóság területén az előírt egyenes adók végösszege 677,432.957 lei volt, az 1932. évi előírás pedig 538,829.156 lei volt.

Befolyt 1931. évben 494,826.114 lei, vagyis 77.2 százalék. 1932. évben befolyt 340 millió 217.648 lei, azaz 68.2 százalék.

Az egyes adónemekre vonatkozólag az előírás és lerovás — zárjelbe téve az előző évi adatokat — 1932-ben a következő volt:

Földadó

előírás 63 millió 946.883 lei (80 millió 771.446 lei), lerovás 45 millió 188.508 lei (62 millió 561.533 lei),

házaadó

előírás 33 millió 560.128 lei (42 millió 305.108 lei), lerovás 36 millió 706.348 lei (35 millió 159.680 lei).

Tőkekamatadó

előírás 14,069.103 lei (35,224.618 lei), lerovás 13,000.869 lei (34,924.618 lei),

kereskedelmi adó

előírás 53,149.608 lei (69,246.566 lei), lerovás 33,660.613 lei (57,937.937 lei),

kereseti adó

előírás 43,664.734 lei (59,819.361 lei), lerovás 43,519.469 lei (59,526.350 lei),

iparosok

és szabad foglalkozásuk adója 16,836.069 lei (20,271.503 lei), lerovás 9,001.500 lei (13,370.698 lei).

Globális adó

49,753.988 lei (82,938.889 lei), lerovás 32,235.640 lei (58,916.579 lei),

hámentességi adó

az egyedüli, amelyen az előírás magasabb volt mint az előző évi és pedig 2,070.589 lei (1,468.549 lei), lerovás 588.717 lei (708.419 lei).

öt százalékos pótdadó

a házaadó után előírás 5,543.515 lei (5,567.135 lei), lerovás 3,541.382 lei (3,685.130 lei).

Késedelmi kamat

előírás 1,001.461 lei (846.237 lei), lerovás 1,001.461 (846.237 lei), a késedelmi kamat, amely 1932-ben a gazdasági helyzet rosszabbodása következtében nagyobb volt mint 1931-ben, mindkét esztendőben teljes összegben folyt be.

Hátralékok

előírás 103,507.867 lei (57,222.385 lei), lerovás 21,513.210 lei (16,559.275 lei).

Kereskedelmi és mezőgazdasági

kamarák illetékei

előírás 112,647.903 lei (152,772.745 lei), lerovás 78,494.774 lei (107,954.681 lei).

Utadó

előírás 42,077.308 lei (68,578.415 lei), lerovás 31,765.221 lei (42,674.797 lei).

Közvetett adóiban

összesen befolyt 1931-ben 552,005.562 lei, 1932-ben pedig csak 440,619.032 lei. A közvetett adóknál a szeszadó és fogyasztási adó jelentékeny emelkedést mutat. 1931-ben szeszadóban befolyt 17,894.974 lei, míg 1932-ben 42,432.385 lei, fogyasztási adóban befolyt 1931-ben 48,501.839 lei, ezzel szemben 1932-ben 55,699.632 lei. A többi közvetett adóban — zárjelben az előző évi adatok — a következő összegek folytak be:

forgalmi adó

64,666.937 lei (78,139.722 lei),

látványossági adó

3,312.336 lei (4,064.160 lei),

illetékek

94,026.272 lei (148,340.700 lei), különféle adójóvedelmi adó 39,131.510 lei (95,303.565 lei),

vámjóvedelmek

113,313.437 lei (159,760.307 lei). Ezenkívül az első három havi komplementáris időszakban befolyt különböző adók 28,036.523 lei. Az 1931-ik évben a temesvári pénzügyigazgatóság beszedett összesen 1,046,831.676 leit, 1932-ben pedig 780,836.680 leit. 1932. évben tehát majdnem 400 millió leiel kevesebbet szedett be a temesvári pénzügyigazgatóság, mint az előző esztendőben.

Nagy ur az orsovai agronóm, aki még mindig ragaszkodik a megszüntetett kenyérbélyeghez, sőt a kenyéret egyszerűen elkobozza

A kenyérbélyeg eltörléséről szóló törvény a hivatalos lap december 31-iki számában megjelent és azt az egész országban tudomásul vették. Ennek következtében a pékek a kenyérré tegnap már nem is tettek kenyérbélyeget. A dolgok illetén új rendjét csak éppen az orsovai agronóm, a kenyérbélyegek ellenőrzője nem akarja tudomásul venni. Uglátszik, nehezelt a kormányra, amely vele nem közölte külön levélben az intézkedést, a hivatalos lap közlését pedig nem akarja tudomásul venni. Az orsovai pékek is örvendeztek azon, hogy már nem kell bélyeget tenni a kenyérré

és — mivel arra törvényes alap van — nem is tettek. Azonban jött a kenyérbélyegek ellenőrzője, végigjárta az összes péküzleteket és elkobozta a kenyéret. Azzal nem törődött, hogy a lakosság kenyér nélkül maradt. Egyben kijelentette, ha ma sem tesznek bélyeget a kenyérré, úgy azt újból elkobozza. Az orsovai pékek elhatározták, hogy a törvényre hallgatnak és nem az agronómra és nem tesznek bélyeget a kenyérré. Ha az agronóm a kenyéret ismét elkobozza, erről közjegyzővel jegyzőkönyvet vétetnek föl és az agronóm ellen kártérítési pert indítanak.

A vasut női tisztviselőinek nem szabad férjhez menni, mert akkor elbocsátják őket a vasut szolgálatából

Az elmúlt őszi hónapokban nagy riadalom támadt a vasut szolgálatában állók között. A kormány ugyanis elhatározta, hogy azokat a nő tisztviselőket, akiknek férje szintén a vasutnál szolgál, elbocsátja állásukból. Be is kérte a vezérigazgatóság a tisztviselőkről szóló kimutatást. Uglátszik azonban, hogy a vezérigazgatóság megváltoztatta erre vonatkozó szándékát. A temesvári kerületi vasutigazgatóság értesítést kapott Bukarestből, hogy azokat a tisztviselőket, akik egy osztályon szolgálnak férjükkel, más osztályba kell áthelyezni. Temesvárott ezt az átcsoportosítást már el is végezték. Ez annál is inkább keresztülvihető volt, mert a temesvári kerületi

igazgatóságnál aránylag kevés az olyan tisztviselő, akinek férje vasutas. A jövőre nézve azonban a vasut szigorúan óvakodni fog attól, hogy vasuti tisztviselő feleségei hivatalban maradhassanak. Azokat a női tisztviselőket, akik vasutashoz mennek feleségül, elbocsátják. Ezt különben megteszik azokkal a tisztviselőknél is, akik nem vasutashoz mennek férjhez, mert a vezérigazgatóság véleménye az, hogy az ilyen nők helyett inkább állástalan férfiakat kell alkalmazni. A női tisztviselő felvételét a vasut egyáltalán megszigorítja és olyan nőket, akiknek apja bármely keresettel bír, nem vesznek föl.

Az épülő Temesvár a jövő évben jelentékeny fellendüléssel pótolja majd az elmúlt évek építkezési pangását

A jelek arra mutatnak, hogy a jövő esztendőben Temesvárott fellendül az építkezés. A városi mérnöki hivatalban már egyre-másra nyújtják be az építési engedélyek elnyerésére vonatkozó kérvényeket. Az építészeti irodákban tervek és költségvetéseken dolgoznak. Egy csomó ember, akinek házhelye van, számol és latolgat, hogyan válik lehetsé-

gessé családi fészkeinek létesítése. A temesvári téglagyárak erősen készülődnék az új építési szezonra. A készülődők között van a városi téglagyár is. R a i c a Aurél, aki fél esztendő óta áll a városi téglagyár élén, most terjesztette be a városi házban az üzem jövő évi munkatervét. Az 1932. évi 4,800,000 darab téglát termelésből eladtak 3,500,000

darabot és a jövő évben való értékítésre maradt 1,300,000 darab téglát. Igen nem szüntették be — miként ez eddig évek óta rendszeresen történt — a téglagyár működését már októberben, hanem az üzemet még most is fentartják. Az őszi folyamán nagymennyiségű nyerstégla készült és ennek égetése most van folyamatban.

A városi téglagyár a jövő esztendőben felhagyja a készítőgla készítésével és kőrárólag gépi — azaz préselt — téglát fog készíteni. Ez a módszer a téglát ezírt, amely ma ezerszáz leibe kerül, körülbelül négyszáz leiel teszi olcsóbbá. Ilyenformán a városi téglagyár — amely különben nem akar konkurrensé lenni a magántéglagyáraknak, csak árszabályozó hivatását teljesíti — leszállíthatja a téglát árát. A kőrárólag préselt téglagyártása mellett az évi termelés nyolc millió darabra fokozható. A téglagyár saját területéből szerzi meg a téglázóval anyagot. Eddig körülbelül harmadékhelyi földet használtak ki és R a i c a igazgató azt javasolja, hogy a város ezen a területen létesítsen halas tavakat.

A bácsági román sajtó története

A sajtó történetének megírására mindig a leghivatottabb az, aki maga is munkás a sajtónak. A sajtó fejlődését, vívódását, eredményeit és küzdelmeit történettudóknak nem tudják úgy megérteni, mint magasan ujságíró, aki szintén benne él a lapcsinálás forgatagában. Ujságíró tudja csak kellően méltányolni azt a munkát, amelyet másrégmúlt és jelenlegi — ujságírók műlnek. Csak ujságíró tudja átérteni azt, hogy a sajtó nemcsak napi krónika, amely a különböző eseményekről beszámol, hanem a sajtó maga csinálja is a történelmet a kultúrát, terjesztője a nemzeti eszméket, erőssége a faji érzésnek, szószólója a nemnek, ami szép, jó és nemes. Sajtóember tudja csak méltányolni azt a nagyherdegyű munkát, amelyet a sajtó végez, amely tanít, felvilágosít, informál és harcok van amikor arra szükség van.

Szükségesnek tartottuk ezt megállapítani, amikor bejelentjük, hogy most jelent meg a bácsági román sajtó történetének első kötete. A teljes mű öt kötetre van tervezve és szerzője ifj. Cosma Aurél dr. Ifj. Cosma Aurél dr. maga is ujságíró, aki közel tizenöt esztendeje működik ezen a pályán. Az ujságíróknak mindent észrevető szemével nézi a feldolgozandó anyagot és ez is magyarázat annak, hogy olyan rejtetesen adja a bácsági román sajtó történetét, hogy azt öt kötetben alól el sem lehet képzelni. Ifj. Cosma Aurél dr., amikor részletesen ír, sohasem esik a terjengősség hibájába. Nem szavakat ereszt föl hig le, hanem eseményeket mond, amelyeket ékeken át tartó buvárkodással szedett össze. Adatai érdekesek nemcsak a román sajtó szempontjából, hanem azokat érdeklődőnek olvassa minden művelt ember, aki az egyetemes kultúra fejlődéseinek figyelmébe Százötven esztendőre megy visszafelé. Ifj. Cosma Aurél és ettől az időtől fogva minden román lap a Bácságban — legyen bárhol is — amelynek történetét: keletkezését, életét el nem mondja. A lapok történetét azonban együttesen elmondják az alapítók és a munkatársak életét és működését is. A százötvenhat nagy oldalra terjedő könyv — amely különben a szerzőnek hetedik könyve — alapos munka és mélyen feltöltött a várakozást a következő négy kötet iránt. Ifj. Cosma Aurél bőséges áttekintést nyújt és számos kortörténelmi adatot ment meg az elfeledéstől. K. e.

APRÓHIRDETÉSEKRE

LEGALKALMASABB

A DELI HIRLAP

Botrányba fulladt a temesvári liberális párt végrehajtó bizottságának tegnapi ülése

A liberális párt temesi tagozatában hónapokon keresztül egyenetlenségek hulltak, amelyek a párt bukaresti központját is foglalkoztatták. A vizsály elintézése érdekében ismételten jártak Temesvárott Saveanu, Franasovici, Tatarescu és Lepadatu volt miniszterek. Legutóbb sikerült a békét helyreállítani úgy, hogy a temesi tagokat elnöke továbbra is Imbroane Avram dr. marad, a kizárásokat hatálytalanítják és a disszidensek visszatérnek a pártba. Megállapodtak arra nézve is, hogy a párt végrehajtó bizottságát tiznapon belül összehívják. Minthogy ez nem történt meg, Obadeanu Pál dr. volt szenátor levélben kérte Imbroane Avram dr. pártelnököt a végrehajtó bizottság összehívására, ami azért is sür-

gós, mert a pártnak a közelgő községi választások ügyében állást kell foglalnia. Az elnök a végrehajtó bizottságot tegnap délelőtt tizenegyre hívta össze a Gyárudvar vendéglőbe. A megnyitás után Imbroane Avram dr. átadta a szót Nistor Demeter dr. volt szenátornak, akit felszólított, hogy a választással kapcsolatosan folytatott tárgyalásokról tegyen jelentést. Obadeanu Pál dr. kifogásolta, hogy a teremben olyanok is megjelentek, akik nem tagjai a végrehajtó bizottságnak, viszont a bizottság számos tagja nem kapott meghívót. Imbroane dr. azt válaszolta, hogy a végrehajtó bizottság névsorában még néhai Cosma Aurél dr. ejtett változtatásokat. Ifj. Cosma Aurél dr. kifogásolta, hogy elhunyt nagybátyja emlékét bele-

vonják a vitába. Nagy és szenvedélyes vita fejlődött ki, melyben résztvettek Imbroane, Nistor, Cosma, Obadeanu és mások. A felszólalásokat a nagy zajban nem is lehetett hallani. Egyszerre csak azt lehetett látni, hogy az egyik megjelent az asztalról felkapott egy pálkás üveget és azt a vitákozók közé dobta. Imbroane Avram dr. erre fogta a kalapját és eltávozott. Utána szétoszlottak a gyűlés résztvevői is. A liberális párt végrehajtó bizottsága, amelynek gyűlése így botrányba fullt, nem határozott a városi választás ügyében, holott ennek hozzájárulása nélkül a vezetőség nem köthet semmiféle megállapodást. Valószínű, hogy a tegnapi délelőtti jeleneteknek még folytatása lesz.

Zsarolás miatt két évi és két havi fegyházra ítélték a valuta-siboló áldetektívét

A budapesti törvényszék tegnap folyatta Szekulecz József bűnperének tárgyalását. Turánszky Lajos deaktívfelügyelő elmondotta, hogy a rendőrségen szembesítették Szekuleczet Bauer Máriával, aki Szekuleczben felismerte az egyik áldetektívét, aki tőle a dolláros koffert elvitte. Később figyelemztették a rendőrséget, hogy a valutásibolás miatt letartóztatott Heidelberg bankár hasonlít Szekuleczre és ezért Heidelberget megmutatták Bauer Máriának, aki

de megtudva azt, hogy más siber egy kofferben dollárokat igyekszik kicsempészni, azokat ravasz trükkkel megszerezte magának.

A legszigorubb büntetés kimérését kéri. Halász Lajos dr. védő kifejti, hogy a vád nem plauzibilis. A vád és a védelem úgy áll szemben egymással, mint Góliát és Dávid. Felmentést kér.

Szekulecz a zárzó jogán hangsúlyoz-

za, hogy nem ő volt az áldetektívnek egyike.

A bíróság Szekulecz Józsefet bűnösnek mondta ki a zsarolásban és ezért két évi és két hónapi fegyházra ítélte.

A vizsgálati fogságból egy hónapot és husz napot számítottak be. Bauer Máriát kártérítési igényével polgári perre utasították.

Mussolini elleni merénylet híre terjedt el tegnap Temesvárott és az alaptalan híradás nagy izgalmat keltett

Ha igaz az a közmondás, hogy akinek halála hírének költik, sokáig él, úgy Mussolini az olaszok miniszterelnöke, az emberi kor legvégű határáig élvezheti az életet. Nem egy merényletet követtek már el ellene, nem egyszer költötték halála híreit, de a merényletekből épen szabadult, a halálhír mindig valótlanul bizonyult. Tegnap délután Temesvárott terjedt el a hír, hogy Mussolini ellen újabb merényletet

követtek el, a Ducet meggyilkolták. Még a késő esti órákban is állandóan csilingelt a telefon és érdeklődtek, igaz-e, hogy Mussolinit megölték. Semmiféle külföldi sajtóiroda nem tudott merényletnek még a kísérletéről sem. Mussolini egészséges, Mussolini dolgozik, Mussolininek nincs semmi baja, Mussolini él. És ha igaz a közmondás, úgy még nagyon sokáig fog élni.

Eldorbézolta a lopott platináért kapott pénzt a telefontársaság temesvári tolvaja

A telefontársaság temesvári központjában — miként megirtuk — néhány nap előtt nagyszabású lopást fedeztek fel. Az ugynevezett alteremben, ahol a telefonállomások biztosítókészülékei vannak, ezer és ezer villanylámpa van felszerelve. Minden vallanykörteinek villámhárító berendezése van, amelynek legértékesebb alkatrésze két gombostűfej nagyságú platinagomb. Az alkalmazottak legutóbb egyre sűrűbben észle-

ték, hogy ez a két értékű platinarészecske hiányzik. Pontos vizsgálattal azután kiderült, hogy a tolvaj igen sok villanykörteért szerelte le a platinarészecskéket. Az ellopott értékes fém súlya 237 gram volt. A telefontársaság kára ilyenformán közel százezer lejt tett ki. A lopásról jelentést tettek a rendőrségnek, amelynek sikerült a tettest leleplezni. A gyanu Georgescu János szerelőre irányult, aki feltűnően költe-

kező életmódot folytatott. Rövid megfigyelése után kint, hogy a szerelő, akinek meglehetősen kicsi a fizetése, a józsefvárosi vendéglőkben nagyszabású mulatozásokat rendez, pezsgőt iszik és költekezik. Ezek megállapítása után előállították Georgescut a rendőrségen, ahol eleinte tagadta a lopást, de később ellentmondásokba keveredett és végül beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy két hónapon keresztül minden héten kétszer tovább maradt a műhelyben és akkor leszerelte a körtékről a platina alkatrészt. A nemesfém egy részét 5500 leiert az egyik belvárosi ékszerésznek adta el, akinek azt mondotta, hogy Bukarestből szerezte. Az ékszerésznel a platinát megtalálták. Georgescu Jánost letartóztatták és a vizsgálat befejezése után átadják az ügyésznek.

Az ünnepeelt táncosnő óriási angolai vagyonát temesi rokonsága öröklí

Érdekes örökség ügyében indultak meg tárgyalások, amelyek Staudt Péter lippai vendéglősnek és rokonságának tizenegy millió angol font vagyonát ígérnek. A hatalmas örökség története visszanyulik az elmúlt század nyolcvanas éveire, amikor a hidasligeti származású és a lippai vendéglőssel rokonságban levő Zengraf Erzsébet Budapesten táncosnő lett. Zengraf Erzsébet művészi körútja során Londonba is elkerült, ahol Reinhaegel Felix lord felesége lett. Férjének halála után az egykor ünnepeelt táncosnő végrendeletet készített, amely szerint hatalmas vagyonát, birtokait és erdőségeit a hidasligeti rokonságra hagyja. Halála után a londoni lapokban felhívások útján keresték az örököseket. A felhívást a romániai lapok is átvették és így szerzett erről tudomást a lippai vendéglős is, aki egyike a legközelebbi rokonnak, mert az ő nagyanyja unokahuga volt Zengraf Erzsébetnek. Az óriási vagyon hetven rokon között kerül felosztásra, akik erre vonatkozólag érintkezésbe léptek az angol hatóságokkal.

Végveszélybe került számos hajó a háborgó tengeren

Anglia és Irország felett, valamint a skót partvidéken újabb hatalmas vihar vonult végig, amely óriási károkat okozott. Az orkán különösen a skót partoknál dühöngött szokatlan nagy erővel és számos hajót veszélybe sodort. Egy angol hajó a viharban elsüllyedt és kilenc matróza a tengerbe fulladt. Moszkvai jelentés szerint a Malygin orosz jégtörő, amely annak idején a Nobile tábornok által vezetett expedíció tagjait megmentette, hatalmas viharba került és rádió útján segítséget kért. A veszedelemben jutott orosz hajó megmentésére számos gőzöst indítottak utnak, de attól tartanak, hogy a segítség későn érkezik, mert a veszélybe jutott hajó rádiója tegnap reggel óta már nem működik és az SOS jelek leadása félbeszakadt. Valószínű, hogy a hajó tegnap reggel már süllyedni kezdett és a személyzet elhagyta a hajót. A Malygin jégtörőnek több mint száz főnyi legénysége volt, akik ha a segítség nem érkezik idejében, valamenyien el fognak pusztulni.

APRÓHIRDETÉSEK

LEGALKALMASABB

A DÉLI HIRLAP

Ingyen kapja

a Déli Hírlapot január 15-ig, ha már most előfizet egy hóra 70 leiel, nyugdíjasok és köz-tisztviselők 60 leiel.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY TÉR
4. SZÁM

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 70, negyedévre 200, félévre 350, évente 750 lei. — Külföldre: havonta 100, negyedévre 290, félévre 500, évente 1110 lei, vagy egyenlő értékű valuta. — Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 180, félévre 300, évente 600 lei fizetnek.

Telefon:
2-52 este 10 óra után 14-69
vagy 2-42

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Temesvarer Zeitung“ nyomda
nyomása.

Rendkívül fontos az új választási igazolvány láttamoztatása

A közzé tett városi választásra való tekintettel a városházán a fényképes személyazonossági könyvecskék ingyenes kiállítását január hónapban is folytatják. Minthogy szavazni csakis a könyvecskében levő választási igazolvánnyal lehet, kötelessége mindenkinek, hogy ezt a könyvecskét megszerezze. A kiállítás-hoz, amely teljesen díjmentes, szükséges a piros igazolvány, az állampolgársági bizonyítvány akár eredetben, akár másolatban és egy fénykép. Azok pedig, akik már megszerezték a fényképes személyazonossági igazolványt, amennyiben ez még nem történt volna meg, láttamoztassák ezt az 1933. évre is, mert csak így vehetnek részt a választáson. Ugy az új fényképes igazolványok kiállítását, mint a láttamoztást a városháza első emeletén a 24. számú szobában végzik.

A JAPANOK MEGSZALLJÁK PEKINGET. Kínában nagy az izgalom, mert a japánok minden előkészületet megtesznek Peking megszállására. A japánok több erődöt bombáztak és azokat el is pusztították. A kínai kormány sürgős jelentést küldött a Népszövetségnek.

— A Temesvári Magyar Dalárda ma, szerdán este félkilenc órakor a Magyar Házban választmányi ülést tart, amelyre a választmányi tagok megjelenését kéri az elnökség.

A legszebb ajándék gyermekeknek egy jó könyv

Előfizetőink és olvasóink a Déli Hírlap kiadóhivatalában a következő könyveket kaphatják önköltségi árban:

Andersen meséi (kötve)	— — 32 lei
Hauff meséi (kötve)	— — 32 „
Gárdonyi: Nagyapó tréfái	— 60 „
Világjáró Péter kalandjai	— 35 „
A kis ezermester	— — 35 „
Pajkos Peti újabb huncutkodásai	35 „
Tutsek: Sári bátor ifjusága	— 60 „
Huckleberry Finn kalandjai	— 15 „
A kis lord	— — 15 „
Tamás bátya konyhája	— — 15 „
Amit a Szél urfi mesél	— — 35 „

és még sok más ifjusági könyv. Vidéki előfizetőinknek postán küldjük a portó hozzászámításával.

Déli Hírlap kiadóhivatala
Temesvár, Szentgyörgy-tér 4.

Az olasz segíti a sorsüldözött románt, a jugoszláv segíti a szerencsétlen románt, a román — veszni hagyja a szegény románt

Még 1921-ben a bukaresti Dimitrescu-család, anya és két leánya, kivándoroltak Itáliába, hogy új életlehetőségeket találjanak. A leányok pompásan táncoltak, amikor felcserepedtek, kiképeztették őket és elsőrangú márkák lettek az olasz artistavilágban. Közben az egyik férjhez is ment, kislánya született Rómában. Nemsokára utána beteg lett, bezállították a Pestalozzi-klinikára és ott megállapították, hogy rákja van. Menthetetlen.

Elena Dumitrescu pedig táncolt tovább egyedül és kereste a kis család számára a kenyeret. A nyomor már akkora volt, hogy nem bírták tovább. Mindent eladtak már. Az anya erre elhatározta, hogy hazatérnek Bukarestbe. Az orvos is azt tanácsolta. De nem volt pénzüik hazautazni. Elmentek tehát a román konzulátusra. A konzul kijelentette, hogy nincs miből hazaküldeni őket.

Mit tesz a kétségbeesett ember ilyenkor? Kérvényt ír Mussolininak. Két nap múlva megvolt a válasz. Három másodosztályú gyorsvonati jegy Postumiáig és 400 lira az ellátásra. Levélbeli meghagyás az összes hatóságok számára, hogy kiméletesen bánjanak a beteggel. Jugoszlávia határán a szerbek háborítatlanul átengedik a családot, sőt üres fülkét ad-

— **Mária özvegy királyné új regénye.** Egy bécsi könyvkiadó kiadta Mária román özvegy királyné új regényét. A regény hősnője egy fiatal hercegnő, aki külföldre megy feleségül és ezért kénytelen hazáját elhagyni. A regény, amely igen érdekes és lebilincselő, eddig ismeretlen háborús epizódokat is felelevenít.

— **Kunó volt német kancellár hirtelen halála.** Berliin jelentés szerint Kunó volt kancellár, aki legutóbb a Hamburg America Line elnöke volt, szívrohammal hirtelen meghalt.

— **Váratlanul feloszlatták az ir parlamentet.** Irországban a helyzet napok óta igen feszült volt. A munkáspárt, amely eddig támogatta a kormányt, most a köztisztviselői fizetéseknek tervezett leállítására és a munkanélküli segély miatt eltávolodtak a kormánytól. De Valera elnök tegnap váratlanul radikális lépésre szánta el magát. Az ir parlamentet feloszlatta és az új választást január 24-re írta ki.

* **Móricz Zsigmond: Forr a bor.** A nagy diákok, az élet küszöbén álló fiatal emberek életének remek regénye, a nagy író legújabb műve. Az Athenaeum 68 leies díszvásznonkötésű sorozatában. Egy-egy kötet 3-400 oldal. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál, Cluj. Kérje a 12 kötetes szenzációs sorozat jegyzékét.

— **Az ujksodai katolikus hitközség meghívására a Besseney-telepi katolikus műkedvelőgárda január 8-án, vasárnap délután négy órai kezdettel a Berg féle helyiségben színielőadást rendez, amely alkalommal a Noemi című háromfelvonásos bibliai színmű kerül előadásra. Az ünnepélyre ezuton hívják meg a közönséget.**

nak a gyorsvonaton. Ebédet is kapnak valamelyik szerb állomáson.

Zsombolya. Leszállítják őket a vonatról. Román hatóságok fejüket csóválják. Végre hosszas könyörgés után a család és félhalott leánya folytathatják útjukat harmadosztályon Temesvárig. Itt a beteg az állomáson marad, anya és kisebbik leánya pedig elmennek a városházára. A főpolgármester azonban el van foglalva. Tárgyal. Választási ügyekben. Tele van az előszobája, meg az irodája. Végre egy percre kijön. Meghallgatja őket. Csak haza szeretnének utazni, könyörög az anya. Ha már meghal a gyermekem, — mondja — legalább otthon temethessem el. Főpolgármester tanácsot ad, hogy kérjék a bukaresti városházától a hazautazási költségeket. Vagy forduljanak a jótékony nőegyletekhez.

A villamos megálló előtt ott vár az anya, leánya és a kisgyerek. A kicsike olaszul gagyog. Csak olaszul beszél. Anyja kaldoklik a harmadosztályú váróteremben. Mussolini és a szerbek után hazájában fog meghalni. Kivánsága teljesülni fog. Már csak azért is, mert sem a konzulátus, sem a város nem rendelkezik alapok felett. (cs. k. s.)

KÖZÉPEURÓPA TÉRKÉPÉT ÚJRA KELL MEGCSINÁLNI. A londoni Times az osztrák kölcsonnel kapcsolatban azt írja, hogy a 300 millió schillinggel Ausztrián csak ideiglenesen segíthetnek. A helyes az volna, ha Középeurópa térképét újra megcsinálnák. Szükséges az is, hogy a volt osztrák-magyar monarchia egykori területén a gazdasági egységet helyreállítsák.

— **Községi választások Temesben.** Baran Koriolán dr. megyei prefektus Csernegyháza, Szilas, Bakova, Monostor, Moravica, Móríczföld, Szentgyörgy, Birta, Kövesd, Gizellafalva, Budinc, Kalácsa, Fűskút, Majláthfalva és Varjas községekben, ahol az 1930. évben megválasztott községi bírák lemondtak, vagy egyéb okok miatt nem működnek, kiírta az új választásokat. A felsorolt községek február 9., 11., 13., 14. és 15-én választanak új bírót.

— **Idegeseknek és lelkibetegeknek az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres béli működést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt.** Világhírű ideggyógyorvosok véleménye alapján a Ferenc József víz használata az agy és a gerincvelő megbetegedéseinek is kiválóan ajánlható. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

* **Ha szereti egészségét, csakis természetes vegytiszta buziási szénásvával telített „HERCULES” szilvizből igyék.** Cím: Hercules szilvizgyár, Temesvár-Erzsébetváros, Str. Jon Vasii (Rezsó-utca) 1. szám. Telefon: 20-22.

NÉMETORSZÁGNAK ADJÁK VIZSZÁ GYARMATAIT. A Republica-mű francia lap mozgalmat indított arra vonatkozólag, hogy a Népszövetség engedje végleg a lengyel korridor ügyét, adja vissza Németországnak elűt gyarmatait.

— **Diktatura készül Bulgáriában.** Bulgáriában az új Musanoff-kormány sem tudja megállni a helyét, mert nem élvez az összes pártok parlamenti támogatását. Egyes lapok úgy vélik, hogy a királynak nem marad más választása, mint az, hogy két-három esztendőre az állam ügyeinek vezetését diktatúra bizza.

— **A szovjet és Japán megemlékezési szerződése.** Moszkvai jelentés szerint a szovjetkormány és Japán között tárgyalások folynak egy megemlékezési szerződés megkötése érdekében. A japán miniszterelnök kijelentette, hogy csak ilyen jótum bízósíthatja a távol Keleten a bétt.

— **Megszökött több száműzött spanyol politikus.** Madridi jelentés szerint a Ricardo Oro afrikai spanyol gyarmatról husz kilenc száműzött spanyol politikus a szülőöttek segítségével megszökött. Ezeket a politikusokat a múlt évi forradalmisérlet miatt itélték száműzésre. A száműzöttek között van Bourbon herceg, Alfonz volt király egyik rokona is.

— **A Dunában megmosakodott, imádkozott és azután a habokba ugrott.** Budapestben Horváth Mártonné hetvennégy éves asszony kiment az óbudai rakpartra, ott a Duna vizében megmosakodott, majd imádkozott és a habokba ugratta magát. A halászoknak sikerült ugyan az öregasszonyt kimenteni, ki azonban akkor már halott volt.

— **A bombamerényletek hazája.** Madridi jelentés szerint Spanyolország több városában ismét bombamerényleteket követtek el. Számos épület rombadőlt, emberélet is azonban nem esett kár. Szevillában az egyik bomba felgyújtott egy templomot.

* **Franz Werfel: Nápolyi testvérek.** Itáliai nápolyi testvér izgalmas életregénye a mai Olaszország és a mai Európa megragadó körképében. Az Athenaeum 68 leies díszvásznonkötésű sorozatában. Egy-egy kötet 3-400 oldal. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál, Dolozvár. Kérje a 12 kötetes szenzációs sorozat jegyzékét.

Ha szereti

néhány leiért igazán jó könyveket olvasni

ugy fizessen

elő a Déli Hírlapra amely esetben rendelkezésére áll Önnek a józsefvárosi Hunyadi-ut 15. sz. a „CULTURA” könyvkereskedés teljes kölcsönkönyvtára

havonta

csekély 25 leiért, am nem előfizetőknél majdnem a kétszeresébe kerül. Jelentkeznek ott

és naponta

a világirodalom legjelesebb magyar és német könyvei közül tetszése szerint

válogathat.

Ne mulassza el a kedvező alkalmat, melyet a Déli Hírlap összes előfizetőinknek nyújt.

Szabászati tanfolyamok

Január 1 és 15-iki kezdettel a romániai szabászati akadémián Temesvár-Belváros, Dóm-tér 9. sz., I. em. (A Népáruház felett).

KOMOLY PANASZOK EGYES BIZOTTSÁGOK ELLEN. Madgearu pénzügyminiszter tegnap Bukarestbe összehívta a bizottságokat, amelyek a házak edelmeinek összeírásával foglalkoznak. Fejtette előtök, hogy sok panasz érkezik ellenük és azért kiadta nekik azt az írást, hogy tapintatosan bánjanak a községgel. Az összeírásnak különben sem adókievítés a célja, hanem csak az, hogy állam tájékozódni kíván az ingatlanok edelmeiről. Utasította ezenkívül a bizottságokat, hogy a jövedelmek megállapítását a helyszínen végezzék, ne pedig az asztal mellett. Erre vonatkozólag országgyűlési rendeletet is ad ki.

— **Ki hol szavaz majd.** A január 14-iki országgyűlési választások alkalmával Temesvári községi választói tizenhárom szavahelyiségben szavaznak. Ezek a szavahelyiségek, amelyekben az egyes szavazók nevük kezdetűje szerint adják szavazataikat, a következők: 1. Bana A. D. E. 2. Diaconovici Loga liceum 3. Siketna-intézet C. 4. Felső kereskedelmi iskola F. H. 5. Piarista gimnázium G. I. 6. Zsidó liceum J. K. 7. Magyar-utcai elemi iskola L. N. O. 8. Telek-téri elemi iskola M. 9. Bány-utcai elemi iskola Q. R. S. X. 10. Fürdő-utcai elemi iskola P. St. 11. Bem-utcai elemi iskola Sch. Sz. V. 12. Dózsá-utcai elemi iskola T. U. W. Z és Zs. 13. A Carmen-ova leányliceum, ahol a nők szavaznak.

— **Báró Oexel-Rónay Mihály né utolsó temetése.** Tegnap délután temették el Temesvári katolikus társadalmának osztálytanácsvezetője mellett a jözeffvárosi temető kápolnájából Oexel-Rónay Mihály bárónt, született báró Leonárdi Mariannet. A temetési szertartást Egling János kanonok végezte, aki nyben egy magyar, mint német beszédet a Mária-kongregáció nevében buzdította az elhunytat. Reámutatót életutolsó éveinek töviskoszorú útjára arra a hitéből fakadt nagy lelki erőre, mellyel sorsát viselte. A nagyszámú részvétel közönség azután a sírhoz kiterítette a koporsót, amelyet újabb beszéd és ima után átadták az anyaföldnek.

Meghosszabbították a papírszázasok beállítását. A Nemzeti Bank központja értekezett az összes jegybankfiókokkal, hogy a papírszázasok beváltási határidejét január 31-ig meghosszabbították. A százeles papírbankok tehát még ebben a hónapban forgalomban vannak és ezen idő alatt még válthatók ércpénzre.

— **A Cziczerei-család háboruszkodása.** Cziczerei György gyulai gazdálkodó, aki a román területen levő Nagypál határában van birtoka, szabályszerű határártási igényével az olaszokkal szemben, hogy ott megtekintse birtokát. Román területen találkozott Cziczerei Pál nevű románával, akivel valami birtokügy miatt szeszölalkozott. Cziczerei Pál erre elsietett csendőrségre és feljelentette rokonát, hogy az a revízióval kapcsolatosan különböző kijelentéseket tett. A csendőrség erre tartóztatva Cziczerei Györgyöt, akit Aradban kísértek. Aradról a temesvári hadbíró elé fogják kísélni.

A bukaresti Standard Drogéria részvényrasság lett. A bukaresti Standard Drogéria Romániának az a legnagyobb legismertebb cége, részvénytársasággá alakult át. A részvénytársaság alapítókéje gyven millió lei, amelyből husz milliót armitz Izidor, tíz milliót pedig Karitz Leonty jegyezték le. A Standard drogéria képviselője Romániában számos különböző külföldi gyógyszerkülönböztettségnek, így az Urodonalnak, a Pageolnak, a Siperolnak, Sloan's Linimentnek, Algoatinnak, Magnesia-Perhydrolnak és egyébeknek. A részvénytársasággá való alakulás a cég további fejlődését jelenti.

Trefás tartalma újévi röpiratokba csempésztek be ügyesen a kommunista propagandát

Kisenevben — mint megírtuk — letartóztatottak Gracsev orosz kommunista futárt. Ezzel kapcsolatosan Kisenevben házkutatásokat tartottak és az ott talált iratok alapján nemcsak Beszarábiában, hanem az ország más részeiben is foganatosítottak letartóztatásokat. Bukarestben a Vasile Gheorghel-utca egyik házában százöt kommunista értekezletet tartott. A rendőrség erről

értesült és körülzárt a házat. A kommunisták eleinte ellentállásra gondoltak és elbarrikádozták magukat. Később azonban letettek szándékukról és megadták magukat. A százöt kommunistát letartóztatották. A házból vörös zászlókat és kommunista röpiratokat találtak. Konstancában érdekes ötletet találtak ki a kommunista eszmék terjesztésére. Az ökirályságban szokásos, hogy újévkor

trefás röpiratokat osztogatnak az utcán. A kommunisták ilyen röpiratokat nyomtattak, amelyek elől és befejezésül humoros dolgokat tartalmaztak, a közepén pedig kommunista propagandát fejtettek ki. Ezt már csak akkor fedezték föl, amikor a kommunisták az egész várost elárasztották a röpiratokkal. Számos egyénet letartóztatottak.

— **Kohn bácsi kettős jubileuma.** Kohn Sámuel temesvári textilnagykereskedő a hó 8-án, vasárnap ünneplni kezdené születésnapját és kereskedői működésének ötven éves jubileumát. Kiterjedt családja — mely a patriárhális időkre emlékeztető ragaszkodással veszi körül a család fejét — a ház számos barátjával együtt fogja megünnepelni a városszerte nagybecsült „Kohn bácsi” sok évi becsületes munkásságának ezt az örömdetes napját. Kohn Sámuel a régi becsületes kereskedő típusa, aki ma is olyan tisztességgel és nemes értelemmel vett rártartással vezeti vállalatát, mintha a háborúutáni idők nyomtalanul suhantak volna el feje fölött. Talpig becsületes férfit és kereskedőt fog érni az ünnepelés ezen a szép kettős jubileumon.

— **A román-jugoszláv kereskedelmi egyezmény.** A román-jugoszláv ideiglenes kereskedelmi egyezmény 1933 január elsején lejárt. Az egyezményt most a legfőbb vámkezdmény alapján kölcsönösen továbbítható hónapra meghosszabbították.

— **Tiltakoznak az egyetemi tanárok.** Az egyetemi tanács Gosti közoktatásügyi miniszternek Rómából való hazakerkezése után ülést tart. Az egyetem tanárok tiltakozni kívánnak az ellen, hogy a költségvetési redukálás során hatálytalanítani akarják az egyetemnek a legutóbbi években történt kinevezéseket. Azzal érvelnek, hogy ezzel megsértik az egyetem autonómiáját, másrészt pedig ártanak a tudományos haladásnak.

— **Hatszáz petróleummunkást elbocsátottak.** A ploestii Orion és Unirea petróleumvállalatok újév napján hatszáz munkást elbocsátottak. A munkások tegnap tüntető felvonulást rendeztek, amelyet a rendőrség szétoszlatozott. Egyben szigorú intézkedéseket tettek a rendezvényt megakadályozására és közölték a munkássággal, hogy szimpátiásztrájkokat sem fognak megengedni.

— **Csütörtökön könnyen és szórakozva kezdhet európaiul tanulni, ha beiratkozik az európai nyelv tanfolyamára, amelyet új, közvetlen nyelvtanítási módszer alapján vezetnek.** A tanfolyam három hónapig tart heti két órával, az iparosok szindikátusa első emeleti helyiségében. A részvételi díj havonként 60 lei. Beiratkozásokat a Libro-könyvkereskedésben, Belyáros, Lonovics-utca 1. szám fogadnak el. Ugyanott készen állnak a bővebb felvilágosítással is.

Márciusban készít a város évvégi zárlatot. Temesvár város pénzügyi osztálya december 31-én nem készítette el a szokásos évvégi zárlatot. Ennek oka az, hogy az új költségvetési törvény értelmében az új költségvetési esztendő április elsején kezdődik és a mostani költségvetési év tizenkét hónap helyett tizenöt hónapra terjed. A mostani naptári esztendő január, február és március hónapjait a tavalyi költségvetési esztendőhöz csatolják és az évvégi zárlatot csak március 31-én készítik el. Január, február és március hónapokban az 1932. év első három hónapjának költségvetési tételei alapján működnek.

— **A temesvári magyar cserkészcsapatok január hónap folyamán nagyszabású műsoros délutánt rendeznek a Magyar Ház nagytermében.** Kérik a közönség szíves pártfogását.

* **A Palace-bár januári műsora felülmúlja az eddigi attrakciókat, amelyek a közönség szórakoztatását szolgálták.** Nagyvárosi táncszámok egymást váltják fel és káprázatos látványosságot nyújtanak. Az öt Brymans művész tökéletességgel viszi a tánc szépségét. Párisból érkezett a kiváló együttes, amely stepp-akrobatikus mutatványait revüszertüen adja elő a legizlesebb eleganciával. Putty Georgetta, Brymans Andrei bámulatosan szép és táncban utólrhetetlen mutatnak be. Ezenkívül a négy Brussilow táncszáma is a legteljesebb dicsőret érdemli. A szerb király által kitüntetett csoport akrobataszámait ügyességről és biztonságról tesznek tanuságot. Különösen kaukázusi orosz táncuk találkozik zajos tetszéssel. A Palace-bár mostani műsorát mindenkinek meg kell nézni.

— **Milliósi lopás a vasutnál.** Bukarestből jelentik, hogy az államvasutak grivicek műhelyének raktárában milliósi lopásoknak jöttek a nyomára. Több egyént már le is tartóztatottak. A letartóztatottak neveit a vizsgálat érdekében egyelőre nem hozzák nyilvánosságra.

— **Életével fizetett ablakbetörésért.** Joneșcu Róbert nagyszentmihályi lakos éjjel illuminált állapotban hazafelé tartott a nagyszentmihályi főútcán, amikor öklével megzörgette Petrescu Julianna fiatalasszony lakásának ablakait, bebocsátást kérve. Miután senki sem jelentkezett az ablaknál, Joneșcu dühében két ablakot puszta kézzel bevert, miközben a betört ablakok cserepei felmetszették ütőerét. A szerencsétlen ember orvosi beavatkozás hiányában reggelre elvérzett.

— **Kereskedők! Személyazonossági könyveiteket a hó 7-ig szolgáltatassátok be a Kereskedők Egyesületébe, amely a választási láttamozást számotokra beszerzi.**

— **Betörő törvényszéki szolga.** A rendőrség tegnap letartóztatotta Cota Traila volt törvényszéki szolgát, aki a Rózsabarátok Egyesületének házába behatolt és onnan négy széket, egy asztalt és hat képet vitt el.

— **Letartóztatott sipisták.** A temesvári rendőrség tegnap letartóztatotta Bumbaru Valer és Vuiu Vasul ismert szerencsejátéküzékeket, a rendőrség régi ismerőseit. Bumbu és Vuia az ugynevezett gyűszűjáték nagymesterei és játékkal Feuer József szabómestertől négyszáz leit szedtek el. A szabómester későn ugyan, de észrevette, hogy sipistákkal van dolga és két partnerét átadta a rendőrségnek. A rendőrség a két csalót átkísérte az ügyészségre.

A DELI HIRLAP INGYENNAPTARA mai lapunkhoz mellékelve jut el minden előfizetőnkhez és olvasónkhoz. Követeljük az árusítóktól a Deli Hirlap falinaptárát. Minden új előfizetőnk, aki a hó tizenötödikéig jelentkezik, szintén megkapja a naptárát.

— **Vidrighin a halászok elnöke lett.** Vidrighin Sztánt a király a halászati és mocsárlecsapolási autonóm válatat igazgatóságának elnökévé nevezte ki. A kinevezés a hivatalos lap tegnapi számában jelent meg.

— **A féltékenység halottai.** Ploestiben Marinescu Mircea diák szerelmi viszonyt folytatott Soficiuc Margit diáknővel. A fiatalember állandóan féltékenységgel gyötörte a lányt, akire tegnap heves jelenet közben rálőtt, azután pedig önmaga ellen irányította a revolvért. Mindketten meghaltak.

* **Földi Mihály: Isten országa felé.** A „Kádár Anna lelke” írójának új nagy regénye a tavaszi köyvpiac nagy szenzációja. Az Athenaeum 68 leies diszvászonskötésű sorozatában. Egy-egy kötet 3-400 oldal. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál, Kolozsvár. Kérje a 12 kötetes szenzáció sorozat jegyzékét.

— **Elfogott gyilkosok.** Izmail közelében karácsony előtt — miként megírtuk — meggyilkolták Stefanescu lelkész és kislányát és holttesteiket egy kutba dobták. A csendőrségnek tegnap sikerült a gyilkosokat Semeciuc Propocie és Romanian Vladimír tizennyolc éves suhancok személyében elfogni, akik mindketten bevallották tettüket.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenté: Lassu enyhülés várható, sok helyen köddel és ködcsitálással. Temesvárot tegnap váltakozva volt borulás és napsütés. Az idő langys volt és a hőmérő még délután négy órakor is hat fok meleget mutatott a napon.

Primăria Municipiului Timisoara.

No. II. 57569
din 28. Decembrie 1932.

Publicațiune

Primăria invită pe toți pilarii comerțianții și industriații cari și desfac marfa pe piețe la Municipiului să și scoată autorizația specială a Primăriei pe anul 1933, căci fără această autorizație, nu li-se permite vânzarea și ocuparea locului pe piețe.

Cererile timbrate în regulă se vor înainta la Registratura Primăriei, parter, iar pentru scoaterea autorizațiilor necare solicitător are să se prezinte personal la Serviciul Administrativ al Primăriei, etajul II. ușa 50.

Timisoara, la 28. Decembrie 1932.

Președinte: Secretar general:
Dr. Gabor m. p. **Dr. Saxovici m. p.**

Színház

Ma este: Cirkuszhercegnő! Kálmán Imre-ünnepély a temesvári magyar színházban

Itt a farsang! Holnapután van Vízkereszt napja és ezzel megkezdődik a farsang. A farsang, a mulatságok, bálok és dinom-dánomok ideje, ebben az esztendőben jóval hosszabb lesz. Január hatodikán kezdődik és március elsején ér véget. Összesen ötvenhárom napig, vagyis hét és fél hétig lehet farsangolni. Jobb időben ilyenkor az újságok már tele voltak a megtartandó bálok bejelentéseivel és az emberek tucatjával kapták naponta postán a meghívókat a különböző táncmulatságokra. A bál termek lefoglalásáért a rendezőségek egymással vetélkedtek. Ez idén még alig hallottunk róla, hogy valamilyen bál lesz.

— A választói névjegyzékek kiegészítése. A választói névjegyzékek évenként szokásos kiegészítése megtörtént. A kiegészített névjegyzékeket az erre vonatkozó törvény alapján a városi főjegyző irodájában és a járásbírósnál közszemlére kifüggesztették és azok január 31-ig megtekinthetők. A választópolgároknak jogában áll, hogy ezen idő alatt a kiegészítés ellen felfolyamodást nyújthassanak be a járásbíróshoz.

— Matuskát mégsem adják ki. Megirtuk, hogy Matuska Szilvesztert, a biatorbágyi vasuti merénylőt, az osztrák hatóságok ki akarták adni Magyarországnak, hogy a biatorbágyi borzalmas büntetésért felelősségre vonják. A kiadatás elé azonban váratlanul akadályok merültek fel, mert a bécsi törvényszék vádtanácsa kimondotta, hogy Matuska mindaddig nem adható ki a magyar hatóságoknak, amíg az osztrák bíróság által reáért büntetését ki nem töltötte. Ez a döntés azt jelenti, hogy magyar bíróság csak négy esztendei büntetésének kitöltése után ítélkezhetik Matuska Szilveszter felett.

Csak a Szt. György-téren van KLEIN bőrdandósneki üzlete.

— Megszökött az elmeorvosintézetből. A lugosi elmeorvosintézet igazgatósága értesítette a temesvári rendőrséget, hogy Pacu János temesvári illetőségű beteg, akit súlyos ideggyógyulással az elmeorvosintézetben ápoltak, megszökött és eltűnt Lugosról. A temesvári rendőrség Pacu Jánost a gyárvárosi Hungaria-uton levő lakásán megtalálta. A szerencsétlen embert most a zombolyai elmeorvosintézetbe szállítják.

— Három tisztviselő küzködik az iratok százaival. Az elmúlt 1932. esztendőben a városi iktatóhivatalban összesen 57.614 aktát iktattak be. Az ügyforgalom az 1931. évhez képest ötezer darabbal gyarapodott. Ezt a nagy munkát az iktatóhivatalban három tisztviselő végzi. Ezeknek nemcsak az a feladatuk, hogy a beérkezett ügyiratokat beiktatják és számmal látják el, hanem még felzetet és doszárt is kell azoknak adni, azonkívül mindjárt meg kell csinálni az akta beszámozását is, vagyis nyomban ki kell osztani a beérkezett iratokat az illetékes ügyosztályok között. Egy napra átlag háromszázötven ügyirat esik, ami három tisztviselőnek éppen elegendő munkát ad.

Ha szép akar lenni,

használgon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejzsappant, liliumpuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárán a „Fekete Sas”-hoz” Belváros, Szent György-tér.

Ma, szerdán este Kálmán Imre zeneszerző születésének ötvenedik évfordulója alkalmából innepi diszeloadás keretében Kálmán Imre egyik legértékesebb operettjét, a Cirkuszhercegnőt játssza a színház operettegyüttese. A parádés címszerepet ezúttal Artner-Ally játssza, akinek ez lesz első fellépte Temesvárott. A kitünő reprim Dési Jenő rendezzi, míg a zenekart Urletianu karnagy dirigálja.

Pénteken délelőtt Farkas Imre legújabb és a világ valamennyi színházában felejthetetlen sikert aratott operettje, a Nótás kapitány kerül színre nagyon olcsó matinéhelyárral. A Nótás kapitány főszerepeit a pénteki matinén Papp Ella, Erényi Böske, Apáthy Klári, Dalnoky István, Dési Jenő, ifj. Szendrei Mihály, Jávora Alfréd és Kun Dezső játsszák, a parádés címszerepben Balázs István ragyogtatja színészi kvalitásait. Olcsó helyárral, Legdrágább hely 30 lei a földszinten.

Pénteken délután ugyancsak Farkas Imre-operett van a műsorban. Ezúttal a

Szent a béke! Ismeretes az az affér, amely a Nemzeti Színház és Bajor Gizi színésznő között lefolyt. Napok óta bizonyos enyhülés volt érezhető és ezt tegnap fokozta az a levél, amelyet Márkus László igazgató Bajor Gizizhez intézett. Az igazgató közölte, hogy hat hónapos fizetés nélküli szabadságot nem engedélyezhet, azonban egy hónapi szabadságot szívesen ad. Bajor Gizi ugyancsak levélben válaszolt és kijelentette, hogy a hat hónapos szabadságot már nem kéri, sőt a felajánlott egy havi szabadságot is megköszöni, hanem folytatja munkáját a Nemzeti Szín-

— Nyolcvanhat vallásváltozást jelentettek be tavaly Temesvárott. Az új anyakönyvi törvény szerint a vallásváltoztatást egyszerűen csak be kell jelenteni az anyakönyvi hivatalban. Az elmúlt esztendőben összesen nyolcvanhat ilyen vallásváltozást jelentettek be. Az összes vallásfelekezetből voltak áttérések valamennyi felekezetbe. Feltűnően sok volt az olyan valláselhagyás, amikor az illető áttért a baptista vallásra. A baptisták különösen a román lakosság között hódítanak tért.

Mindenki megkapja

a Déli Hirlap nagy falinaptárát, amely egyben az ünnepekre és munkaszüneti napokra vonatkozó hasznos tudnivalókat is tartalmazza.

Az új előfizetők

is azonkívül, hogy január 15-ig ingyen kapják a lapot, megkapják a Déli Hirlap falinaptárát.

Huzd rá cigány kerül felújításra. A főszerepeket Horváth Mici, Erényi Böske, Mágori Dóra, Balázs István, ifj. Szendrei Misi, Jávora, Darvas és Lantos játsszák. A zenekart Urletianu dirigálja. A Huzd rá cigányban fellép Körössy Dudus és teljes zenekara, aki a legszebb magyar nótákkal fűszerezi a kitünő hangulatot.

Az idei szezon legnagyobb sikerű operettjét Érik a buzakalászt mutatja be a színház szombaton este. Ujházy-Keller a librettisták, míg a zenét Szlatinay szerette, mind három ismert nevek, akik ezzel a kitünő operettel világsikerre tettek szert. Érik a buzakalászt főszerepeit Szendrei Mihály igazgatón kívül Erényi Böske, Artner Ally, Gömöry Emma, Balázs István, Szendrei Misi, Darvas Ernő játsszák, a rendezés Dési Jenő munkája és a zenekar Urletianu karnagy szaktudását és precizitását dicséri.

Jegyek az összes előadásokra válthatók a színházi elővételi pénztárnál 10—11-ig és 4—6 óráig.

házna. Az affér ezzel véglegesen elintéztének tekinthető.

Műsor:

Szerdán este fél 9 órakor: Cirkusz hercegnő.

Csütörtökön nincs előadás.

Pénteken délelőtt 11 órakor: Nótás kapitány.

Pénteken délután 4 órakor: Huzd rá cigány.

Pénteken este román előadás.

Szombaton este fél 9 órakor: Érik a buzakalászt. Operettujdonosság.

— 78 leiert adunk garantált, hibamentes prima Crepe de Chinet minden szinben. Dénes si Pollák nődivatruháza, Gyárváros. Telefon 24.

— Széttépték az oroszlanok. Megrendítő szerencsétlenség történt Monfalcone olaszországi városában. A Porcari-féle vándorcirkusz igazgatója bement az oroszlanok közé, mire két him és egy nőoroszlan, amelyek máskor igen szelíden viselkedtek, rárohantak a szerencsétlenre és a szó szoros értelmében darabokra tépték.

— Sok a meghűléses és náthás eset. A városi főorvosi hivatal kimutatás szerint Temesvárott jelenleg a levegő közepes mértékűen van szennyezve, ezért a közkeletű ragályos betegségek vannak nagyobb mennyiségben. A városban igen sok náthás, számos a könnyebb megfázásos és spanyol nátha. Ezek azonban könnyű lefolyású esetek és hivatásos egyet sem jelentettek be a főorvosnő hivatalban.

Sport

Kemény küzdelem kíséri a romániai csapatok külföldi utját

A temesvári Ripensia legutóbbi Monacóban játszott a Monaco FC ellen. A temesvári profik kemény küzdelem után 5:3 (3:2) arányban győztek. A győzelmet egymásra halmozó nagyvárosi NAC Lilleben megtorpan. Lille kombinált csapat kemény ellenfelet bizonyított és a nagyvárosi csapat kénytelen volt 1:1 döntetlen eredményre megelégedni. A másik nagyvárosi csapat, a Crisana a legutóbb Linz városában játszott az ottani Urfahtel csapat ellen. A linzi csapat az első körben 3:1 arányú vereséget mérte a nagyvárosi együttesre, amely azonban revánsmérkőzésen összeszedte magát és 5:3 eredménnyel győztesen hagyta el a terepet. A francia turán levő magyar csapatok gyenge teljesítményekkel küzdenek. Montpellierben a Budai 11 köcski 3:1 eredménnyel az FC Montpellier együttesétől, míg a Szeged FC együttesével Párisban a Club de France csapata ellen szerezett 5:2 arányú súlyos vereséget.

A nemzeti bajnokság mérkőzése nemzeti bajnokság tavaszi fordulója március 12-én kezdődött. A temesvári csapatok közül a Ripensia március 12-én Temesvárott játsza le első mérkőzését Soimi ellen. Április 2-án a Ripensia Bukaresti CFR mérkőzést bonyolítja Temesvárott, míg a TMTE ugyanakkor Bukarestben az Unirea—Tricolor ellen játszik. Április 9-én TMTE—Venus ellen játszik. Április 23-án Brasova—TMTE Brassóban, május 9-én Râmnicu—Ripensia Kolozsvárott és TMTE—Universitate Temesvárott. Május 2-án Ripensia—Gloria Temesvárott és AMTE—TMTE Aradon, június 1-án Ripensia—Tricolor Temesvárott és június 25-én TMTE—NAC Temesvárott, míg ugyanaznap a Ripensia Nagyváros ellen fog küzdeni.

Szerkesztői üzenetek

F. Józsefné előfizető, Panaszát eljuttatuk illetékes helyre, ahol készséggel fogadjuk, hogy óhajának eleget teszzenek.
Oravici előfizető, Modernül felszerelt temesvári sanatóriumok a Kakuk-sanatórium, a Bánáti-sanatórium, a Park-sanatórium, valamint az Irgalmasrend körkörüli. Valamennyiben operációkat is végeznek.

NE DOBJA EL

őcska, elhasznált autó- vagy rádióakkumulátorját, mert a rossz lemezeket újakra cseréljük be. A cserét minden szaküzlet eszközli. Használjunk csak „Gif-Standard” akkumulátort!

Telefon 15-49 GALVANI R.

Rádió

Január 4. Bukarest. 1: Gramofon-zenekar. 2: Gramofon-zenekar. 6: Zenekari hangverseny. 7.25: Szórakoztató zene. Gramofon-zenekar. 9: Hegedűhangverseny. 9.45: Zongorajáték. 10.15: Gitár ket- Budapest. 10.15: Zenekari hangverseny. 1.5: Férfikvartett hangversenye. Hírek. 4.30: A rádió diákkélfőlé. 5: Máry Mariska előadása a háztartásról. Hírek. 6: Stella Adorján felolvasása: Ám csevegés a pesti társaságról. 6.30: Muzikai táncok. 8.15: Zenekari hangverseny. Krammer Erzsébet (ének) és Országh Gyula (hegedű) közreműködésével. 9.15: Kórostrom című színmű előadása a stúdió- Utána hírek, majd gramofon-zenekar. 12.5: Zenekari hangverseny. 1.40: Gramofon-zenekar. 4.20: Zongorajáték. 6.5: Szórakoztató zene. 8.20: Operaelőadás. Jazz-band. Belgrád. 12: Gramofon-zenekar. 1.5: A rádiózenekar hangversenye. Gramofon-zenekar. 5: Népdalok. 5.30: Gramofon-zenekar. 8: Gramofon-zenekar. 9: Vonós-zenekar hangversenye. 9.30: Hangjáték. 10: Zenekari hangverseny. 11.10: Szórakoztató zene. Milánó. 8.30: Szalon-zenekar. Színmű, utána jazz-band. Prága. 9: Vidám zenés óra. 9: Jenufa című zene előadása. Stockholm. 7: Gramofon-zenekar. 9: Wagner-művek. 11: Vonós-zenekar hangversenye. Strassburg. 8: Hangverseny. 10.15: Gramofon-zenekar. 10.30: Hangosfilm. 11: Gramofon-zenekar. 1 óra éjféltől: Zenekari hangverseny. Varsó. 9: Könnnyű zene. 10.10: Schubert-dalok. 10.50: Zongorajáték. 12: Táncczene. Január 5. Bukarest. 1: Gramofon-zenekar. 2: Gramofon-zenekar. 6: Román könnnyű zene. 7.25: Zenekari hangverseny. 8.40: Beethoven: Missa solemnis. Budapest. 10.15: Szimfónikus hangverseny. Cigányzenekar hangverseny. 3.45:

Hírek. 5: B. Czeke Vilma mesél. 5.45: Hírek. 6: Gazdasági előadás. 6.30: Szalon-zenekari hangverseny Vajda Károly ének- számaival. 8.30: A Bánk bán című dalmű előadásának közvetítése az operából. Utána hírek, majd cigányzenekar hangversenye. Bécs. 12.30: Zenekari hangverseny. 1.40: Gramofon-zenekar. 5: Népdalok. 6: Délutáni hangverseny. 9.55: Szórakoztató zene. 11.35: Jazz-band. Belgrád. 12: Gramofon-zenekar. 1.5: A rádiózenekar hangversenye. 5.30: Szórakoztató zene. 8: Népdalok. 11: Cigányzenekar hangversenye. Milánó. 8: Zenekari hangverseny. 8.30: Gramofon-ze-

ne. 9.30: Operaelőadás. Prága. 11.25: Zenekari hangverseny. Róma. 8.10: Gramofon-zenekar. 9.45: Hegedűhangverseny. Stockholm. 7: Gramofon-zenekar. 8.30: Csellóhangverseny. 10: Rádióbál. Strassburg. 8.30: Operarészletek. 9.45: Gramofon-zenekar. 10: Szimfónikus hangverseny. Stuttgart. 7.30: Tarka-est. 8: Wagner: A tündérek című operájának előadása. 11.30: Táncczene. Toulouse. 9: Argentin zene. 10: Bécsi zene. 11: Szórakoztató zene. 11.30: Operarészletek. 12.30: Zenekari hangverseny. Varsó. 9: Könnnyű zene. 11.15: Cigányzenekar hangversenye. 12: Táncczene.

Közgazdaság

Három milliárd leiel csökken az állami költségvetés a külföldi pénzügyi egyezmény sikeres megkötése esetében

Maniu Gyula miniszterelnök elnökletével tegnap miniszterközi értekezlet volt, amelyen Lugojeanu kereskedelmi miniszter részletes jelentést tett a genfi tárgyalásokról. Egyben előterjesztette a Népszövetség pénzügyi bizottságának a kötéendő együttműködésre vonatkozó feltételeit. A kormány elhatározta, hogy ma minisztertanácsot tart és azon megfogalmazza a Népszövetségnek adandó választ. Politikai körökben úgy tudják, hogy az a szöveg, amelyet Lugojeanu magával hozott, sokkal enyhébb feltételeket tartalmaz az eddigiéknél és ezek a megegyezést most már lehetővé teszik.

Valószínű, hogy a Népszövetségnek január 29-én kezdődő közgyűlésén, amely a román kormánynak a Népszö-

vetség pénzügyi bizottságával kötéendő egyezményét is tárgyalni fogja, Romániát Madgearu pénzügyminiszter képviseli. A Lupta megállapítja, hogy a pénzügyi egyezmény sikeres megkötése esetén a költségvetés három milliárd leiel mentesül és ezt az összeget a Nemzeti Bank a kereskedelem, ipar és mezőgazdaság támogatására tudná fordítani.

Tutuc tanár, aki a külföldi bankárokkal és a román járadékpapírok külföldi tulajdonosainak megbízottaival Párisban és Berlinben tárgyalásokat folytatott, tegnap Bukarestbe érkezett. Délután felkereste Madgearu pénzügyminisztert, akinek jelentést tett tárgyalásainak eredményeiről. Eszerint a külföld hajlandó Romániának kedvező engedményeket tenni. Tutuc új utasítások-

kal már ma Berlinbe utazik. Politikai körökben nem tartják kizártnak, hogy úgy a Népszövetség pénzügyi bizottsága, mint pedig Maniu Gyula engedni fognak eddigi feltételeikből és ebben az esetben az együttműködési egyezmény könnyedén lesz megkötendő. Amennyiben nem jönne létre a megegyezés, úgy a kormány részére nem marad más hátra, mint megőrizni a román lei stabilizációját és megtenni a szükséges intézkedéseket a költségvetés kiegyensúlyozására.

Clearingegyezmény Magyarországgal Itálival. A román-magyar clearingserződést három hónapra meghosszabbították. A meghosszabbítási idő alatt folytatják a tárgyalásokat a végleges egyezmény megkötése ügyében. Lugojeanu kereskedelmi miniszter tegnap írta alá a román-olasz clearingegyezményt, amelynek tartama egy hónapra szól. Ezen idő alatt megkötik a végleges egyezményt.

A temesvári gabonapiac tegnap barátságos volt, kisebb üzletkötések változatlan árfolyamon történtek. Árak a következők voltak: óbuza 630, ujbuzsa minőség szerint 590-610, regáti buza 620, ótengeri 160, ujtengeri 135-140, muhar 130, tökmag 400, napraforgómag 280, burgonya 180 és 220, vöröshere 1500-1800, lucerna 2400-2600 lei száz kilónként a bányási feladó-állomásról.

A Nemzeti Bank temesvári fiókjának hivatalos árfolyamai (az első szám a vételt, a második pedig az eladást jelenti): dollár 167.95 (168.45), francia frank 659 (661), svájci frank 32.30 (32.60), pengő — (29.24), schilling — (20), márka 39.85 (40.15), lira 852 (856), dinár 225 (260), cseh korona — (498).

TÍZESEN ELŐ
A DELI HIRLAPRA

Apárisi hóhérs emlékiratai

(Utánnomás tilos.)
37. folytatás.

Hát ami engem illet, nem dicsekedhetem azzal, hogy nagyon érzékenyszívű ember volnék. Tulsokat gázoltam a szendés és az elmulás partjain ahhoz, hogy olyan gyöngéd lehessenek, mint más lándó ember. De azért megvallom színtén, most már magam sem bírom nek a rámszabott szörnyű kötelességek bilincseit soká viselni.

Egy idő óta, valahányszor megzendül, telességre szólítva, az óra, abban pillanatban rettenetes érzések vesznek át em erőt.

És amit a törvényszék kapuján bekapok, hogy átvegyem az új parancsot, azt már mindennap forró lázt kapok. Mintha csak tüzes hullámok égetnének egész bőrömen keresztül.

Józan vagyok és mégis az az érzésem, hogy ittasan támoogyok. Az emberek, a torok és az egész szoba, mintha csak rognának körülöttem.

Fülem pedig zug és sirást, rettenetes légtást vélek hallani. A multkor úgy szkeptett a kezem, hogy képtelen voltam az egyik elitét haját levágni.

A kivégzés maga pedig olyan mint y lidércálom. Ott vagyok az előkészü- teknl és ott vagyok végig, anélkül, hogy számot tudnék adni magamnak róli, hogy mit tettem.

Automata vagyok. Mindent megte-

szek, amit kell, de az agyam már nem veszi tudomásul a dolgokat.

Rendszerint csak a bárd zuhanására térek hirtelen tisztá öntudatomra és ilyenkor egész testemet elborítja a hideg veriték.

Végül is olyan megtörtén vánszorgok hazra és úgy zuhanok álom nélküli ágymba, mintha ólomból volnának tag- jaim.

Robespierre nagyon alattomos ember. Noha a jakobinusoknál az elnéző politika ellen tüzel, mégsem vesz sohasem részt azokon az üléseken, amelyek a vádálálhelyezést vagy a halálos ítéleteket készítik elő. Minden csunya szerepet társainak hagy meg, hogy ő maga tisztakezüinek és minden vérontástól távol- állónak mutatkozzék.

Barátai azonban felismerték a takti- kaját.

Megszakítás nélkül közöltem nagyatyám feljegyzéseit. Szomoru nekrológia volt. Rövid és kegyetlen volt minden adata, hisz tulajdonképpen a guillotine bilánssa ez. A kéz, amely belefáradt a nappali ölkölésbe, már alig őrzött meg annyi erőt, hogy papírra vesse az írást.

Érzik e vonásokon, hogy írójuk egy olyan időben élt, amidőn mindenki be- csuklja szemeit, hogy ne halljon és ne lásson.

Pihenjünk azonban kissé el e szörnyű olvasmány után. Nagyatyám azon sa- játkezű sorait fogom most hozni, ame- lyek már kevésbé a vépadra vannak irányozva, mint azokra a másirányú ese- ményekre, amelyek abban az időben törté- tek.

Meneküljünk az iménti szörnyű ké- peptől.

Ismét nagyatyámnak engedem át a

szót.

Nagyatyám kezelése.

Egy vasárnap reggel trombitaharso- gás vert fel álomból. Felöltöztem és le- siettem, hogy lássam mi történik. A Szent Lőrinc templom előtt nagy cso- port állott. Jobbára kézművesek voltak, akik legtöbbször magam is jól ismertem.

Alig hogy odaértem, az egyik azonnal így szólított meg:

— Sanson polgár! Mi, akik itt együtt vagyunk, egy új tüzérszótályt léte- sítünk. A régi elvonult a háboruba és mi most kebelünkben új kompániákról gon- doskodunk. A mi kompániánk épp most készül tisztjeit megválasztani. Mi már régen ismerjük és becsüljük önt. Nagy örömiünkre szolgálna, ha belépne hoz- zánk.

Ha nem a nevemem nevezett volna ez az ember és nem hivatkozott volna arra, hogy barátai már régen ismernek, könnnyen azt hihetném volna, hogy téve- dés van a dologban. Így már attól való félelmemben is, hogy később talán felis- mernek, visszautasítottam volna az ajánlatot.

De azért még így is az volt a szándé- kom, hogy tapintatos formában köszö- nettel elhárítom a megtisztelést.

Azt választottam tehát, hogy a gyalog- sági szolgálatról van még némi fogal- mam, ellenben a tüzérséghez legkevésbé sem konyítok.

Az iparos netve válaszolt:

— Nem tesz az semmit, — jó meste- rünk van és egy hónap múlva ön éppén annyit fog tudni, mint mi. Ön jó lovas és a fegyvert is ügyesen forgatja, ez a leg- fontosabb. Hogy milyen fokozatot kap, erre vonatkozó terveinket természetesen még nem árulhatjuk el, de előre is meg- nyugtathatom, hogy meg lesz velünk elégedve.

Ilyen kedves felszólításnak már nem térhettem ki ama vád nélkül, hogy elha- nyagolom a polgári közösség iránti köte- lességeimet, — tehát igent mondtam.

Bevonultunk abba a helyiségbe, ahol éppen a tiszték megválasztására készül- tek. Mily nagy volt azonban csodálkozá- som, midőn közfelkiáltással engem a gyűlés elnökévé választottak.

Négy választmányi tagot adtak mel- lém és azonnal megkezdődött a kapitány választása.

Ámulatom fokról-fokra jobban növe- kedett, midőn láttam, hogy a közbizalom engem jelöl ki erre a tisztségre.

Megvallom, rendkívül meg voltam hatva, de hiuságotam sem hagyta könnnyösen ez a kitüntetés. Hozzámérté- sem tudatában azonban még mindig el akartam háritani a megbízatást. Ellen- ben minden tiltakozásom hiábavaló volt. Megválasztottak.

Az az iparos, akit az imént említettem, őrmester lett. Még egészen fiatal ember volt. Végtelenül örvendezett megválasz- tásomnak. Nyilteszü, okos fiu volt, csak- hamar nagyon megbarátkoztunk.

A kormány is nagy gondot fordított ezen új katonai alakulatokra. Gyakran kellett kinyomulnunk és együtt gyakorla- toztunk a régi sorkatonasággal.

A mi kompániánkat az Emberi Jogok kompániájának neveztek el és csakha- mar Briebe küldtek le bennünket a fel- kelő mozgalom elnyomására. Ez csakha- mar meg is történt és teljes diadal után, nekem ágyuimmal Brie piacára kellett felvonulnom, hogy megakadályozzuk az esetleges újabb felgyülekezést.

Hat ágyút vontattunk föl, megfelelő kartács-lövedék készlettel, hogy újabb zendülés esetén azonnal tüzelést adjunk le a város minden irányába.

(Folyt. köv.)

Egyes szó ára 3 le; vastagabb betűvel 5 le. Állástkeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jelítség hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvevő:
 Belvárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4. Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kossuth-tér 1. Gránátos-utca sarok, Messinger I. Fő-utca 27. Józsefvárosban: Munkástrafik, Küttli-tér. A hirdetés díj minden esetben előre fizetendő.

Házasság

Özvegyasszony
 férjhezmenne, üzlete, háza, készpénze van. Megbizottja: Nagy Jenő, Budapest, Rákóczi-ut 57/b. (1465)

Szerény igényű
 árvaleány férjhezmenne, hozománya háromszázezer le. Megbizottja: Nagy Jenő, Budapest, Rákóczi-ut 57/b. (1934)

Földbirtokos
 leánya férjhezmenne, hozománya ingatlanban, készpénzben egy millió le. Fényképét, címét, megküldheti: Nagy Jenő, Budapest, Rákóczi-ut 57/b. (2836)

Levelezés

Kérjük átvenni
 „Magányos” — „Ellencim” — „Oázis” — „27 éves bankfiú” — „P. M.” — „Vidéki élet, bájos élet” — „Karácsony” — „Visszajő” — „Keresem a párom” — „Uj élet” — „Gyopár” jelíggel beérkezett leveleket.

Alkalmazás

Szobaleány
 azonnali belépésre, jó bizonyítványokkal, keresetük. Cim: Gyárváros, Kertész-utca 5/20. (16)

Jól főzni tudó
 mindenek, éves bizonyítvánnyal, felvétetik. III., Püspök-ut 5, ajtó 6. (12)

Gyakorlott fűző varró
 (mieder) felvétetik. Ugyanótt egy amerikai íróasztal eladó. Cim a kiadóban. (13)

Mindenek
 jól főző, gyermekszerető, azonnalra felvétetik. Phillip, I., Str. Gallas 1. Kleinvilla, Munkásotthonnal szemben. (8)

Állást keres

Tisztviselő
 perfekt román, magyar, német nyelvtudással azonnalra állást keres. (1030)

Iskolázott vincellér
 éves bizonyítvánnyal mielőbbre állást keres. Szöllősy Pál, Kardos-telep, II. utca 161 szám. Varga Andrásné leveleivel. (5)

“OLLA” GUM.
 „O L L A” elismert és bebizonyíthatólag a legmegbízhatóbb

Adás-vétel

Pipák,
 szipkák valódi tajtékából, ujak és kiszivottak, továbbá fapipák, valamint valódi borostyán szipkák és utáztatok! Cigaretta és dohánytárcák bőrből, gummiból, fából és bádogból, most érkeztek külföldről. Legalkalmasabb karácsonyi ajándék! Szolid olcsó árak mellett kaphatók M a r c h trafikban, IV., Küttli-tér 1. szám alatt. (1655)

Használt ruhákat
 gépek tisztítására megvételre keressük. Címeket „Rongyos is lehet” jelíggel a kiadóba kérek. (120)

Jó asztali bor
 10 le literenkint, törköly és szilvapálinka 22—40 leig literenkint, a III., Hunyadi-ut 52 (a józsefvárosi tüzoltótoronnyal szemben) kimérésben kapható. (1754)

Ház eladó
 ujonnan épült, két szoba, mellékhelyiségekkel és berendezett üzlethelyiséggel. Cim: Erdei István, Vörös-csárda, Mosoncai-uton. (9)

Birtok
 300 hold szántó, 300 hold 50 éves tölgyerdő, vasuttól 6 kilométer, holdankint 2000 leiert eladó, félösszeggel megvehető. Bővebbet Kardos-trafik, Kossuth-tér. (10)

Bérlés

Nagy száraz
 világos földszintes helyiség, irodának is alkalmas, kiadó. Érdeklődni Klein bórondósnél, I., Szentgyörgy-tér. (1920)

Pincehelyiség
 nagy térfogattal, száraz, betonozva, pályaudvar közelében előnyösen II. 1-re kiadó. IV., Pályaudvaros 4. Házmaster-nél. (1762)

3 szobás
 komfortos, földszintes lakás, napos oldalon, teljesen ujonnan rendbehozva, 2100 leiert azonnalra kiadó. IV., Müller Guttenbrunn, No. 5. (1761)

2 szobás
 lakás alkóvval, február 1-re kiadó. IV., Bonnaz-utca 10. (7)

3 szobás modern
 családi ház, villanegyedben kiadó, esetleg eladó. Cim a kiadó an. (11)

Szép kétszobás
 lakás azonnalra kiadó. Józsefváros, Str. I. C. Bratianu (Uri-utca) 1/a. (14)

HIRDESSZEN
A DELI HIRLAPBAN

Különléle

Munkájukban támogassuk a vakokat!
 Tagjaink kosár- és nádszék-fonással, házcipő készítésével, zenével és zongora-hangolással foglalkoznak, műhelyünkben mindennemű kosár és kerti butor javítást is vállalunk, levelezőlap hívásra a munkákért házhoz is megyünk, a n. é. közönség szives támogatását kéri a „Vakok egylete”, Erzsébetváros, Posta-utca 2. (509)

Üzletemet
 más elfoglaltság miatt sürgősen átadnám. Cim a kiadóban. (1020)

Ne hanyagolja el a szeméit!
Szemüvegek nagy választékban
TEJNOR FERENC és Tsa
 optikai üzletében
 Temesvár II., Kossuth-tér 1. Tel. 5-61

Primăria Municipiului Timișoara.
 No. II. 57632—1932.
 din 2 Ianuarie 1933.

Publicațiune

Noi, Președintele Comisiei Interimare a Municipiului Timișoara, aducem la cunoștința publică cele ce urmează:

Toți cei decorați cu medalia „Virtutea Militară de Război” din companiile 1913, 1916, 1929 vor depune de urgență la sediul filialelor Asociației „Virtutea Militară de Război” din Capitala județului respective până la 5 Ianuarie 1933, următoarele acte, pentru a li-se putea elibera carnetele de grațitate pe C. F. R.

1. Brevetul original, care se va inapoi odată cu inmanuarea carnetului.
  2. Un certificat eliberat de autoritatea respectivă că decoratul este în viață, arătând și profesiunea.
  3. Două petiții timbrate care le vor completa pe formularele ce se găsesc la sediul filialelor.
  4. Trei fotografii 6x8 semnate în partea de jos.
  5. Cei cari din diferite împrejurări au pierdut brevetul original sunt obligați a face publicații de pierdere în Monitorul Oficial iar un exemplar se va depune cu cerere timbrată Ministerului Apărării Naționale, biroul decorațiilor pentru a li-se da adeverința.
  6. Lei 25 costul cartonului adeverința.
  7. Orice cereri adresate direct Ministerului Apărării Naționale sau Autonomiei C. F. R. nu vor fi luate în considerare, riscând a pierde actele depuse.
- Totodată se invită familiile celor decorați cu această medalie și cari astăzi sunt morți să se prezinta la Serv. Administrativ al Municipiului (etaj II. Camera 50) până la 5 Ianuarie 1933 împreună cu Nr. brevetului și Nr. Decretului Regal cu care s'a acordat această decorație.

p. Președinte: Secretar general:
Dr. Nicolaevidi m.p. Dr. Sagovic m.
 Pentru conformitate șeful serv. ad.-tiv.:
Indiscifrabil

Téli menetrend

Ervényes október 2-től a közép- és kelet-európai idősámítás szerint.

Vonatok indulása a józsefvárosi pályaudvarról:

- Bukarest felé Simplon
- Bukarest felé
- Bukarest felé gyors
- Bukarest felé
- Karánsebes felé
- Zsombolya felé
- Zsombolya felé
- Zsombolya felé Simplon
- Zsombolya felé
- Resica felé
- Resica felé
- Resica felé
- Árad felé
- Árad felé
- Árad felé
- Árad felé
- Árad felé
- Buziás felé
- Buziás felé
- Báziás felé
- Báziás fele
- Báziás fele
- Gyér felé
- Keresztes felé
- Radna felé
- Csanád felé
- Csanád felé
- Csanád felé
- Csanád felé
- Valkány felé

Vonatok érkezése a józsefvárosi pályaudvarra:

- Bukarest felől
- Bukarest felől gyors
- Bukarest felől
- Bukarest felől Simplon
- Karánsebes felől
- Zsombolya felől
- Zsombolya felől Simplon
- Zsombolya felől
- Resica felől
- Resica felől
- Resica felől
- Árad felől
- Árad felől
- Árad felől
- Árad felől
- Árad felől
- Buziás felől
- Buziás felől
- Báziás felől
- Báziás felől
- Gyér felől
- Keresztes felől
- Radna felől
- Csanád felől
- Csanád felől
- Csanád felől
- Csanád felől
- Varjas felől

(A resicai vonalon Zsebelyen Liebló Csákova, Gátalján Lugos és Nagyásám, Berzovian Oravica és Anina, Csanádi vonalon Billéd, Lovrin és Naszentmiklós felé van csatlakozás.)